

Program

Plan

Policy

• **Riktlinjer**

Borås Stads
**Riktlinjer för
trygghetsbostäder**

Borås Stads styrdokument

Planerande

PROGRAM – vägval, verksamheter och metoder i riktning för att nå målen i Borås
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

Fastställt av: Kommunfullmäktige 22 november 2017.
Reviderad av: Vård- och äldrenämnden 17 september 2019, 16 februari 2021 och 12 december 2023
För revidering ansvarar: Vård- och äldreomsorgsnämnden
För ev uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Vård- och äldrenämnden
Dokumentet gäller för: Vård- och äldrenämnden
Dokumentet gäller till och med 2027

Riktlinjer för trygghetsbostäder

Trygghetsbostäder ska erbjuda ett boende med möjlighet till aktivitet och social gemenskap samt utrymmen för gemensamma måltider. Det ger grund för trygghet och hög boendekvalitet för äldre.

Trygghetsbostäderna överbryggas glappet mellan det ordinära boendet och vård- och omsorgsboendet. Boendeformen är förebyggande genom att den kan undanröja eller skjuta upp behov av att flytta till ett vård- och omsorgsboende.

Borås Stad ser vikten av att det finns attraktiva bostäder för stadens äldre befolkning och som skapar incitament för den enskilda att aktivt arbeta med sin boendekedja, även vid en högre ålder.

Statligt stöd för byggnation

Villkoren för att få statligt stöd till bland annat ny- eller ombyggnation till trygghetsbostäder framgår av Svensk författningssamling; ”Förordning (2016:848) om statliga stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer”, vars syfte är att främja ökningen av antalet bostäder för äldre personer.

Enligt förordningen utbetalas ersättning per om- eller nybyggd kvadratmeter utifrån uppställda krav såsom att de boende måste uppfyllt 65 år och att det finns utrymmen för de boende måltider, samvara, hobby och rekreation som främjar gemenskap och trygghet.

Definition Borås Stad

Trygghetsbostäder är en boendeform i lägenhet med eget hyreskontrakt som den enskilde söker och hyr via fastighetsägare/hyresvärdar som innehar denna form av lägenhet i sitt bestånd. Fastighetsägaren ansvarar för en särskild kö till lägenheterna. Trygghetsbostäder är inte en biståndsprövad insats.

För att få kategoriseras och vara godkänd som Trygghetsbostäder av Borås Stad ska boendet uppfylla nedanstående krav.

70-årsregeln

Då tanken från Borås Stads perspektiv avseende trygghetsbostäder är att boendeformen ska vara förebyggande och skjuta upp behovet av omsorgsinsatser, ser Staden att åldersgränsen för de boende behöver vara högre än statens gräns på 65 år. Därav ska minst en person i varje hushåll vara 70 år eller äldre. Efterlevande som inte uppfyller 70-årsregeln kan kvarbo utan att det påverkar godkännandet av Trygghetsbostad.

Fastigheten

Boendet består normalt av minst 30 lägenheter, som finns samlade i ett hus eller flera hus som ligger nära varandra, som ett komplex, mindre avvikelser kan förekomma. Lägenheterna ska vara på 1–3 rum.

Boendet ska ha utrymmen som ger de boende möjlighet till gemensamma måltider, samvaro, hobby och rekreation, där aktiviteter för de boende kan samordnas. Gemensamhetsytan ska uppgå till minst 2 kvadratmeter gemensamhetsyta per boende, mindre avvikelser kan tillåtas.

Trygghetsbostäder ska vara trygga och tillgängliga såväl inomhus som i närliggande utemiljö. Trygghetsbostäder som inrättas i befintlig fastighet ska uppfylla normalnivån enligt Svensk Standard (SS 91 42 21).

Fastigheten ska även vara certifierad med minst fyra stjärnor enligt Borås Stads Bokvämtkoncept. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för besiktning och certifiering av Bokvämtlägenheter.

Boendets läge

Området ska vara tillgängligt för den som är rörelsehindrad eller har nedsatt förmåga att orientera sig. Det ska ligga i nära anslutning till allmänna kommunikationer och övrig service som exempelvis livsmedelsaffär och restaurang. Närområdet ska erbjuda ytor för rekreation och avkoppling.

Fördelning av lägenheter och företräde

Den som önskar en lägenhet i trygghetsbostad ska vända sig till hyresvärden. Denne ansvarar för uthyrningen och ska ha en särskild kö för lägenheterna. Kön ska baseras på ansökningsdatum dock ska hyresvärden lämna företräde i kön till personer som är över 85 år. Vid dödsfall har en efterlevande medboende på trygghetsbostaden rätt att bo kvar i lägenheten, även om personen inte uppfyller 70-årsregeln.

Som ett led i ett samarbete mellan kommunens socialtjänst och fastighetsägarna för trygghetsbostäder kan Borås Stad, genom Vård- och äldreförvaltningens myndighet åberopa förtur för några få personer per år. Syftet ska vara att öka trygghet och självständighet hos en person och på så sätt minska behovet av stödinsatser på ett betydande sätt.

Borås Stads åtagande

Borås Stad ser vikten av en attraktiv boendekedja för äldre personer, där trygghetsbostäder bedöms vara en viktig del för att överbrygga glappet mellan det ordinära boendet och ett eventuellt kommande vård- och omsorgsboende. Ett trygghetsboende skapar även förebyggande insatser för de äldre, en insats som är av stor vikt för att skjuta upp eller till och med helt undanröja ett eventuellt behov av att flytta till ett vård- och omsorgsboende.

Då ett trygghetsboende genom sina gemensamhetsytor inte bara kan verka förebyggande för boende skapar det även en trygg miljö som även kan förebygga ofrivillig ensamhet hos äldre.

För att stimulera fastighetsägare att tillskapa fler trygghetsboenden kan bidrag utöver de statliga bidraget ges till fastighetsägaren via Borås Stad. Bidrag kan utgå i form av hyresbidrag för gemensamhetslokal samt för aktivitetssamordnare. Bidragen utformas i dialog mellan fastighetsägaren och Vård- och äldreförvaltningen utifrån boendes specifika förutsättningar.

Hyresbidrag

För gemensamhetsytan kan bidrag ges för 75 % av den genomsnittliga kvadratmeterhyran på lägenheterna, dock för högst 2 kvadratmeteryta per lägenhet i trygghetsboendet.

Aktivitetssamordnare

Trygghetsbostäder kan ha trivselskapande personal kopplad till boendet, vars syfte är att hålla kontakt med de boende, skapa gemenskap och att ansvara för det sociala innehållet. Vård- och äldrenämnden kan bistå fastighetsägaren med denna roll. I det fall så görs, anställs aktivitetssamordnaren av Borås Stad. Vård- och äldreförvaltningen avgör i vilken omfattning aktivitetssamordnaren bemannar trygghetsboendet.

Om boendet ligger i nära anslutning till en av Borås Stads mötesplatser och/eller vård- och omsorgsboende förutsätts att aktiviteter för de boende kan samordnas med denna verksamhet.

Villkor för hyresvärd

Ansökan för en hyresfastighet att bli trygghetsbostäder ska omfatta beskrivning av fastigheten, närområdet, mål och inriktning samt vilken typ av bidrag fastighetsägaren avser att ansöka om.

Beslutsordning

Vård- och äldrenämnden beslutar vilka boenden som fyller kraven för trygghetsbostad och om eventuella bidrag och dess tidsperiod. Vård- och äldreförvaltningen administrerar eventuella bidrag.

Ansökan skall göras på blankett ”Ansökan att driva Trygghetsbostad i Borås Stad”. Ansökan går till Vård- och äldreförvaltningen för handläggning.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se